

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

I) Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πληροφορία και δίπλα του τη λέξη Σωστό, αν η πληροφορία είναι σωστή, ή τη λέξη Λάθος, αν η πληροφορία είναι λανθασμένη:

- 1) Ο Γάιος Γράκχος μείωσε τα χρόνια της στράτευσης και αύξησε τον στρατιωτικό μισθό. Σ
- 2) Ο Γάιος Γράκχος έθεσε σε εφαρμογή τον αγροτικό νόμο τού αδερφού του, Τιβέριου. Σ
- 3) Ο Γάιος Γράκχος μείωσε τα χρόνια της στράτευσης και αύξησε τον στρατιωτικό μισθό. Σ
- 4) Ο Γάιος Γράκχος, όταν εκλέχθηκε δήμαρχος στη Ρώμη, ενίσχυσε την τάξη των συγκλητικών. Λ
- 5) Ο Τιβέριος Γράκχος πρότεινε την ψήφιση του αγροτικού νόμου. Σ
- 6) Παρά τη δολοφονία του Τιβέριου Γράκχου, ο «αγροτικός νόμος» του εφαρμόστηκε από τους συγκλητικούς. Λ
- 7) Ο Γάιος Γράκχος, όταν εκλέχτηκε δήμαρχος στη Ρώμη, έθεσε σε εφαρμογή τον αγροτικό νόμο του αδελφού του, Τιβέριου. Σ
- 8) Ο αγροτικός νόμος που πρότεινε ο Τιβέριος Γράκχος προέβλεπε, μεταξύ άλλων, και την αναδιανομή της δημόσιας γης στους ακτήμονες. Σ
- 9) Με τον αγροτικό νόμο του Τιβέριου Γράκχου προβλεπόταν αναδιανομή της δημόσιας γης στους ακτήμονες. Σ
- 10) Η μεταρρυθμιστική προσπάθεια των Γράκχων στόχευε στον έλεγχο της κοινωνικής ανισότητας. Σ
- 11) Ο Τιβέριος Γράκχος πρότεινε οι θησαυροί της Περγάμου να δοθούν στους ακτήμονες για να αγοράσουν εργαλεία και να καλλιεργήσουν τα κτήματα που θα αποκτούσαν. Σ
- 12) Ο Γάιος Γράκχος οργάνωσε εξέγερση εναντίον της συγκλήτου με επιτυχία. Λ
- 13) Η μεταρρυθμιστική προσπάθεια των Γράκχων στόχευε, μεταξύ άλλων, και στον έλεγχο της κοινωνικής ανισότητας. Σ
- 14) Ο αγροτικός νόμος του Τιβέριου Γράκχου προέβλεπε, μεταξύ άλλων, την εγκατάσταση ακτημόνων σε αποικίες που είχαν ιδρύσει οι Ρωμαίοι. Λ
- 15) Το μεταρρυθμιστικό έργο των Γράκχων απέτυχε. Σ

(II) Να κατατάξετε στη σωστή χρονολογική σειρά τα ακόλουθα γεγονότα, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- 1.α. Σικελική εκστρατεία
 - β. η εκλογή του Γάιου Γράκχου στο αξίωμα του δημάρχου
 - γ. διάταγμα Καρακάλλα
 - δ. μάχη στα Λεύκτρα - άνοδος της Θηβαϊκής ηγεμονίας
 - ε. ίδρυση της Ρώμης
- ΛΥΣΗ: ε, α, δ, β, γ**

- 2.α. εκλογή Τιβέριου Γράκχου στο αξίωμα του δημάρχου
- β. Βασίλειος ή Ανταλκίδειος ειρήνη
- γ. Α΄ Αθηναϊκή συμμαχία
- δ. μάχη στις Πλαταιές
- ε. ίδρυση Αντιόχειας

ΛΥΣΗ: δ, γ, β, ε, α

3. Να κατατάξετε στη σωστή χρονολογική σειρά τα ακόλουθα γεγονότα, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. μεταρρυθμίσεις των Γράκχων
- β. τριακοντούται σπονδαί
- γ. Βοιωτικός ή Κορινθιακός πόλεμος
- δ. μάχη του Μαραθώνα
- ε. τρωική εκστρατεία

ΛΥΣΗ: ε, δ, β, γ, α

4. Να κατατάξετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα με χρονολογική σειρά, ξεκινώντας από το αρχαιότερο:

- α. πρώτος ελληνικός αποικισμός
- β. αγροτικός νόμος
- γ. συνέδριο της Κορίνθου υπό τον Φίλιππο
- δ. θάνατος του Μ. Αλεξάνδρου
- ε. μεταρρυθμίσεις του Κλεισθένη

ΛΥΣΗ: α, ε, γ, δ, β

5. Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα:

- α. μεταρρυθμιστική προσπάθεια των Γράκχων
- β. Πελοποννησιακός πόλεμος
- γ. τρωική εκστρατεία
- δ. δεύτερος αποικισμός
- ε. εγκαθίδρυση της Ηγεμονίας (Principatus)

ΛΥΣΗ: γ, δ, β, α, ε

6. Να κατατάξετε στη σωστή χρονολογική σειρά τα ακόλουθα γεγονότα, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

- α. μεταφορά συμμαχικού ταμείου από τη Δήλο στην Ακρόπολη των Αθηνών
- β. μάχη της Χαιρώνειας
- γ. ανασκαφές του Σλήμαν στις Μυκήνες
- δ. μάχη της Ιμέρας
- ε. εκλογή του Τιβέριου Γράκχου στο αξίωμα του δημάρχου

ΛΥΣΗ: δ, α, β, ε, γ

7. Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

- α. τρωική εκστρατεία
- β. Βασίλειος ή Ανταλκίδειος ειρήνη
- γ. δεύτερος ελληνικός αποικισμός
- δ. μάχη στη Χαιρώνεια
- ε. εκλογή Γάιου Γράκχου ως δημάρχου

ΛΥΣΗ: α, γ, β, δ, ε

8. Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

- α. μάχη στη Χαιρώνεια
- β. μεταρρυθμίσεις των Γράκχων

- γ. διάταγμα του Καρακάλλα
- δ. λήξη Πελοποννησιακού Πολέμου
- ε. λήξη Περσικών πολέμων

ΛΥΣΗ: ε,δ,α,β,γ

9. Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά τα ακόλουθα γεγονότα αρχίζοντας από τα αρχαιότερα:

- α. εγκαθίδρυση της Ηγεμονίας (Principatus)
- β. σύσταση πανελλήνιας ένωσης υπό τον Φίλιππο Β'
- γ. ίδρυση της Α' Αθηναϊκής συμμαχίας
- δ. σικελική εκστρατεία
- ε. εκλογή του Τιβέριου Γράκχου στο αξίωμα του δημάρχου

ΛΥΣΗ: γ, δ, β, ε, α

10. Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

- α. ειρήνη μεταξύ Αθηναίων και Σπαρτιατών για τριάντα χρόνια (*τριακοντούτεις σπονδαί*)
- β. αποκρυπτογράφηση της γραμμικής Β' γραφής
- γ. διάταγμα των Μεδιολάνων
- δ. εκλογή Τιβέριου Γράκχου ως δημάρχου
- ε. ανασκαφές στις Μυκήνες από τον Ερίκο Σλήμαν

ΛΥΣΗ: α, δ, γ, ε, β

11. Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά τα ακόλουθα γεγονότα αρχίζοντας από τα αρχαιότερα:

- α. εγκαθίδρυση της Ηγεμονίας (Principatus)
- β. σύσταση πανελλήνιας ένωσης υπό τον Φίλιππο Β'
- γ. ίδρυση της Α' Αθηναϊκής συμμαχίας
- δ. σικελική εκστρατεία
- ε. εκλογή του Τιβέριου Γράκχου στο αξίωμα του δημάρχου

ΛΥΣΗ: γ, δ, β, ε, α

(III) Να κατατάξετε τα ακόλουθα ιστορικά πρόσωπα με χρονολογική σειρά (ξεκινώντας από το αρχαιότερο):

- 1.α. Εφιάλτης
- β. Περικλής
- γ. Σόλων
- δ. Αλέξανδρος Γ'
- ε. Τιβέριος Γράκχος

ΛΥΣΗ: γ, α, β, δ, ε

IV) 1. Να αντιστοιχίσετε τα ιστορικά πρόσωπα της στήλης Α με γεγονότα της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β' περισσεύουν.

A	B
1. Εφιάλτης 2. Φίλιππος Β' 3. Περικλής 4. Τιβέριος Γράκχος 5. Οκταβιανός	α. ίδρυση των Θουρίων β. αγροτικός νόμος γ. καθιέρωση του θεσμού της λειτουργίας δ. ίδρυση της Αλεξάνδρειας ε. δημοκρατικές μεταρρυθμίσεις στ. εγκαθίδρυση της Ηγεμονίας (Principatus) ζ. συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.)

ΛΥΣΗ: 1ε, 2ζ, 3α, 4β, 5στ

2. Να αντιστοιχίσετε τα ιστορικά πρόσωπα της στήλης Α με ιστορικές περιόδους της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Κλεισθένης 2. Κίμων 3. Σέλευκος 4. Γάιος Γράκχος 5. Οκταβιανός	α. Ελληνιστική εποχή β. Μυκηναϊκή εποχή γ. Δημοκρατική Ρώμη δ. Κλασική εποχή ε. Ομηρική εποχή στ. Αυγούστεια Ρώμη ζ. Αρχαϊκή εποχή

ΛΥΣΗ: 1ζ, 2δ, 3α, 4γ, 5στ

3. Να αντιστοιχίσετε τα ιστορικά πρόσωπα της στήλης Α με πόλεις της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Εφιάλτης 2. Λυκούργος 3. Σέλευκος 4. Άτταλος Α' 5. Γάιος Γράκχος	α. Ρώμη β. Πέργαμος γ. Σπάρτη δ. Αθήνα ε. Θήβα στ. Αλεξάνδρεια ζ. Αντιόχεια

ΛΥΣΗ: 1δ, 2γ, 3ζ, 4β, 5α

4. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

A	B
1. Φίλιππος Β'	α. ιστοριογραφία
2. Λυσίας	β. αγροτικός νόμος
3. Πλάτων	γ. ρητορική
4. Θουκυδίδης	δ. νομοθέτης ή αισυμνήτης
5. Τιβέριος Γράκχος	ε. ένωση των Ελλήνων
	στ. φιλοσοφία

ΛΥΣΗ: 1ε, 2γ, 3στ, 4α, 5β

5. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

A	B
1. Θουκυδίδης	α. ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης της Αθήνας
2. Λυκούργος	β. αγροτικός νόμος
3. Κίμων	γ. ρητορική
4. Εφιάλτης	δ. νομοθέτης ή αισυμνήτης
5. Τιβέριος Γράκχος	ε. ιστοριογραφία
	στ. εκπρόσωπος της αριστοκρατικής παράταξης της Αθήνας

ΛΥΣΗ: 1ε, 2δ, 3στ, 4α, 5β

6. Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Σέλευκος	α. πανελλήνια ιδέα
2. Φίλιππος Β'	β. αγροτικός νόμος
3. Τιβέριος Γράκχος	γ. νομοθεσία Αθήνας
4. Δημοσθένης	δ. ίδρυση Αντιόχειας
5. Ισοκράτης	ε. Συνέδριο της Κορίνθου
6. Σόλων	

ΛΥΣΗ: 1δ, 2ε, 3β, 5α, 6γ

7. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Γάιος Γράκχος	α. ακολούθησε συμβιβαστική τακτική στην κατανομή της εξουσίας
2. Περικλής	β. ίδρυσε πανελλήνια συμμαχία υπό την αρχηγία του
3. Σέλευκος	γ. επιδίωξε να περιορίσει τις αυθαιρεσίες των συγκλητικών
4. Μ. Αλέξανδρος	δ. ίδρυσε την Αντιόχεια
5. Φίλιππος Β΄	ε. διατήρησε τον θεσμό των σατραπειών αναθέτοντας τη διοίκησή τους σε Έλληνες ή Πέρσες ηγεμόνες
6. Οκταβιανός	

ΛΥΣΗ: 1γ, 3δ, 4ε, 5β, 6^α

8. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
α. αγροτικός νόμος	1. Chadwick
β. χωροταξική οργάνωση πόλεων	2. Champollion
γ. αποκρυπτογράφηση ιερογλυφικής γραφής	3. Τιβέριος Γράκχος
δ. ιατρική	4. Ισοκράτης
ε. πανελλήνια ιδέα	5. Ιπποκράτης
	6. Μέτων
	7. Ιππόδαμος

(I) α3, β7, γ2, δ5, ε4

9. Να αντιστοιχίσετε τα ιστορικά πρόσωπα της στήλης Α με ιστορικές περιόδους που προσδιορίζονται από τα στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Τιβέριος Γράκχος	α. Δημοκρατική Ρώμη
2. Κλεισθένης	β. μυκηναϊκός πολιτισμός
3. Περικλής	γ. Αρχαϊκή εποχή
4. Ατταλος Α'	δ. Ομηρική εποχή
5. Οκταβιανός	ε. Αυγούστεια Ρώμη
	στ. Κλασική εποχή
	ζ. ελληνιστικοί χρόνοι

(I) 1α, 2γ, 3στ, 4ζ, 5^ε

10. Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. αρχαϊκή εποχή 2. ίδρυση της Ρώμης 3. μάχη του Μαραθώνα 4. Τιβέριος Γράκχος 5. Λυκούργος	α. 480 π.Χ. β. νομοθέτης ή αισυμνήτης γ. 750-480 π.Χ. δ. 753 π.Χ. ε. 478 π.Χ. στ. δήμαρχος ζ. 490 π.Χ.

ΛΥΣΗ: 1γ, 2δ, 3ζ, 4στ, 5β

11. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

A	B
1. Καρακάλλας 2. Λυσίας 3. Κίμων 4. Θουκυδίδης 5. Γάιος Γράκχος	α. ιστοριογραφία β. μέτρα που βελτίωναν τη θέση των ακτημόνων γ. ρητορική δ. αναγνώριση όλων των ελεύθερων κατοίκων ως Ρωμαίων πολιτών ε. στωική φιλοσοφία στ. Καλλίειος συνθήκη

ΛΥΣΗ: 1δ, 2γ, 3στ, 4 α, 5β

12. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Γάιος Γράκχος 2. Κλεισθένης 3. Κίμων 4. Σέλευκος 5. Οκταβιανός	α. περίοδος μεταρρυθμίσεων στη Res publica β. ύστερη εποχή του χαλκού γ. Αρχαϊκή εποχή δ. ελληνική πρωτο-ιστορία ε. εποχή του Αυγούστου στη Ρώμη στ. Κλασική εποχή ζ. Ελληνιστικοί χρόνοι

ΛΥΣΗ: 1α, 2γ, 3στ, 4ζ, 5ε

13. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
α. αγροτικός νόμος	1. Ιππόδαμος ο Μιλήσιος
β. πολεοδομικό σχέδιο Πειραιά	2. Ιπποκράτης
γ. μελέτη του ανθρώπινου σώματος	3. Ισοκράτης
δ. νομοθέτης ή αισυμνήτης	4. Ζάλευκος
ε. πανελλήνια ιδέα	5. Τιβέριος Γράκχος
	6. Κίμων

ΛΥΣΗ: α5, β1, γ2, δ4, ε3

V. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1.Ο Τιβέριος Γράκχος, όταν εκλέχτηκε δήμαρχος στη Ρώμη:

- α. ίδρυσε αποικίες στις κατακτημένες περιοχές της Ιταλίας και εγκατέστησε σε αυτές ακτήμονες
- β. μείωσε τα χρόνια της στράτευσης και αύξησε τον στρατιωτικό μισθό
- γ. συγκρότησε δικαστήρια από ιππείς, που εκδίκαζαν υποθέσεις καταχρήσεων από τους συγκλητικούς
- δ. πρότεινε την ψήφιση του αγροτικού νόμου

2.Ο Τιβέριος Γράκχος πρότεινε ο θησαυρός της Περγάμου να δοθεί στους:

- α. πατρικίους
- β. κατοίκους της Περγάμου
- γ. ακτήμονες
- δ. συγκλητικούς

3. Η μεταρρυθμιστική προσπάθεια των Γράκχων στόχευε, μεταξύ άλλων, στη(ν):

- α. ενίσχυση των συγκλητικών
- β. μεταβολή του πολιτεύματος της Ρώμης
- γ. αποκατάσταση μεγάλου μέρους των ακτημόνων
- δ. κατάργηση της τάξης των ιππέων

4. Πρότεινε οι θησαυροί του βασιλιά της Περγάμου να δοθούν στους ακτήμονες ο:

- α. Οκταβιανός
- β. Καρακάλλας
- γ. Τιβέριος Γράκχος
- δ. Γάιος Γράκχος

6. Ο Τιβέριος Γράκχος πρότεινε την ψήφιση:

- α. του διατάγματος του Καρακάλλα
- β. της Δωδεκαδέλτου

- γ. του θεσμού της δουλοπαροικίας
- δ. του αγροτικού νόμου**

7. Ο Τιβέριος Γράκχος:

- α. ίδρυσε αποικίες σε περιοχές της Ιταλίας και εγκατέστησε σε αυτές ακτήμονες
- β. μείωσε τα χρόνια της στράτευσης και αύξησε τον στρατιωτικό μισθό
- γ. οργάνωσε εξέγερση εναντίον της συγκλήτου
- δ. πρότεινε την ψήφιση του αγροτικού νόμου**

8. Η μεταρρυθμιστική προσπάθεια των Γράκχων στόχευε στη(ν):

- α. κατάργηση της τάξης των ιππέων
- β. μεταβολή του ρωμαϊκού πολιτεύματος
- γ. ενίσχυση της τάξης των συγκλητικών
- δ. αποκατάσταση μεγάλου μέρους των ακτημόνων**

9. Ο Τιβέριος Γράκχος, όταν εκλέχτηκε δήμαρχος στη Ρώμη:

- α. ενίσχυσε την τάξη των συγκλητικών
- β. πρότεινε την ψήφιση του αγροτικού νόμου**
- γ. μετέβαλε το ρωμαϊκό πολίτευμα
- δ. ίδρυσε αποικίες σε κατακτημένες περιοχές της Ιταλίας

10. Ο Τιβέριος Γράκχος πρότεινε την ψήφιση του:

- α. Διατάγματος των Μεδιολάνων
- β. αγροτικού νόμου**
- γ. διατάγματος του Καρακάλλα
- δ. συμβουλίου του αυτοκράτορα

11. Ο Τιβέριος Γράκχος, όταν εκλέχτηκε δήμαρχος στη Ρώμη:

- α. μετέβαλε το πολίτευμα του ρωμαϊκού κράτους
- β. μείωσε τα χρόνια της στράτευσης και αύξησε τον στρατιωτικό μισθό
- γ. ενίσχυσε την τάξη των συγκλητικών
- δ. πρότεινε την ψήφιση του αγροτικού νόμου**

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ- ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

1. Ποιος ήταν ο στόχος της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας των αδελφών Γράκχων και ποιο ήταν το αποτέλεσμα της;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Οι συνέπειες των (ρωμαϊκών) κατακτήσεων, Οι μεταρρυθμιστικές προσπάθειες: «[...] Η μεταρρυθμιστική προσπάθεια ... κοινωνική ομάδα [...]».

2.Τι προέβλεπε ο αγροτικός νόμος που πρότεινε ο Τιβέριος Γράκχος, για να περιορίσει την κοινωνική ανισότητα στο ρωμαϊκό κράτος;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η ολοκλήρωση της ρωμαϊκής επέκτασης (200-31 π.Χ.), Οι συνέπειες των κατακτήσεων, Οι μεταρρυθμιστικές προσπάθειες, «[...] Ο Τιβέριος Γράκχος ... έγγειο ιδιοκτησία. [...]».

3.Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: αγροτικός νόμος

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: *αγροτικός νόμος:* Οι συνέπειες των κατακτήσεων, Οι μεταρρυθμιστικές προσπάθειες, «[...] Ο Τιβέριος Γράκχος ... τα 1000 πλέθρα [...]».

